Arizácia, hlavné znaky arizácie a rozsah a dopady arizácie na Slovensku :)

Proces núteného vyvlastňovania majetku židovského obyvateľstva a jeho prevod do rúk nežidov, v dobovej terminológii nazývaných „árijci“.

Na Slovensku tento proces prebiehal v rokoch 1939-1945 počas existencie prvej Slovenskej republiky.

Hlavné znaky arizácie na Slovensku

Cieľ arizácie: plné vylúčenie Židov z hospodárskeho a sociálneho života a presun ich kapitálu, podnikov, domov a pôdy do vlastníctva kresťanov.

Legislatíva: proces bol riadený štátom prostredníctvom viacerých noriem, najmä prvého arizačného zákona (1940) a neskôr radikálnejšieho Židovského kódexu (1941).

Metódy:

- **likvidácia** - menej lukratívne židovské podniky boli úradne zrušené,
- **prevod (arizácia)** - väčšie a výnosnejšie podniky boli pridelené tzv. arizátorom, ktorí sa stávali ich novými majiteľmi,
- **dočasná správa** - dosadenie správcu (dôverníka), ktorý podnik kontroloval.

Rozsah a dopady arizácie na Slovensku

Arizácia postihla približne 12 300 židovských podnikov, z ktorých väčšina bola zlikvidovaná a asi 2 300 arizovaných. Celková hodnota takto zabraného majetku sa odhaduje na približne 4,3 miliardy vtedajších korún. Tento proces bol predstupňom k tragickejším udalostiam. Zbavenie majetku a sociálneho postavenia urobilo zo židovskej komunity skupinu bez prostriedkov, čo uľahčilo ich neskoršie deportácie do koncentračných táborov[1].

[1] Zoznamy arizátorov a ďalšie dokumenty o tomto období dnes spravuje a zverejňuje Ústav pamäti národa (ÚPN).

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania